6. Moldova

KOM (2008) 0259

Nyt notat.

1. Resumé

Drøftelserne ventes at ville omfatte mulighederne for et udbygget samarbejde mellem EU og Moldova inden for naboskabspolitikken. EU er klar til at tilbyde Moldova en ny ambitiøs aftale, som indeholder målet om en frihandelsaftale. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Moldova oplevede i 1990'erne en økonomisk nedtur, hvormed landet i dag har status af Europas fattigste land. Efter et samlet fald på 70% af BNP siden uafhængigheden har den moldoviske økonomi i dette årti atter udvist positive vækstrater. Moldovas eksport begrænser sig fortrinsvist til landbrugsvarer, og landet er stadigt overvejende økonomisk integreret med de øvrige SNG-landene, specielt Rusland.

I 1998 trådte en Partnerskabs- og Samarbejdsaftale med EU i kraft, berørende primært økonomi/handel og politisk dialog. I 2005 intensiveredes EU's samarbejde med Moldova gennem vedtagelsen af en handlingsplan over tre år under EU's naboskabspolitik. Efter handlingsplanens udløb i 2008 blev det besluttet at forlænge den eksisterende plan med foreløbigt et år grundet manglende opfyldelse fra moldovisk side. Moldova har startet en række initiativer for at forbedre retsstaten, menneskerettighederne og de demokratiske rettigheder i landet, men der udestår en lang række udfordringer, herunder i forhold til mediemanipulation og menneskehandel og korruption i den offentlige sektor såvel som i domstolsvæsenet.

Som led i EU's generelt øgede fokus på de østlige nabolande har Moldova ønsket at få et så konkret tilsagn som muligt om, hvad landet kan forvente af EU. Ukraine og Georgien er allerede blevet tilbudt uddybede aftaler med henblik på at knytte dem tættere til EU: en associeringsaftale for Ukraine og en frihandelsaftale for Georgien. Moldova ønsker at blive tilbudt lignende aftaler. Hidtil har dette været forhindret af Moldovas manglende resultater i de interne reformer, hvorfor samarbejdet med Moldova ikke er nået så langt. EU er i den forbindelse også klar til at øge sine bestræbelser på at bidrage til en løsning på konflikten omkring udbryderrepublikken Transnistrien.

Moldova har reelt ikke kontrol med Transnistrien (ca. 580.000 indbyggere) i den østlige del af Moldova, som ønsker løsrivelse. EU har udstationeret en grænsemonitoreringsmission (EUBAM) til grænsen mellem Moldova(/Transniestrien) og Ukraine med henblik på at begrænse smugleri fra Transnistrien.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet
Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold
EU er rede til at udbygge sine relationer til Moldova inden for naboskabspolitikken gennem en aftale, der går videre end den aktuelle partnerskabs- og samarbejdsaftale. Målsætningen er en frihandelszone mellem EU og Moldova med henblik på at imødekomme Moldovas ønske om en tættere tilknytning til EU. EU's tilgang er meritbaseret, hvormed en tilnærmelse er afhængig af Moldovas interne reformtempo. Her tænkes særligt på styrkelsen af retsstaten samt Moldovas forpligtelser på menneskerettigheds- og demokratiområdet. EU vil navnlig lægge vægt på en forbedret demokratisk afholdelse af parlaments- og præsidentvalget i Moldova næste forår.

EU er samtidig rede til at styrke sit engagement i løsningen af Transnistrien-konflikten med en klar understregning af støtten til Moldovas suverænitet og territorielle integritet. Det eksisterende 5+2-forhandlingsformat (Moldova og Transnistrien som parter med OSCE, Rusland og Ukraine som mæglere + EU og USA som observatører) forbliver den bedste mulighed for at sikre gennemsigtighed og legitimitet i bestræbelserne for en bæredygtig løsning. Det gælder nu om, at parterne kommer til at samarbejde om tillidsskabende foranstaltninger.

6. Europa-Parlamentets udtalelser
Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor
Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet
Sagen vurderes ikke at have andre konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring
Sagen sendes ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning
Fra dansk side lægges der stor vægt på, at EU udbygger forholdet til de østlige naboskabslande baseret på merit, således også for Moldova.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger
Der forventes opbakning til en udbygning af relationerne mellem Moldova og EU samt til formandskabets håndtering af sagen.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg
Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.